

Zasady etyczne pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych Publicznej Szkoły Podstawowej im. św. Jadwigi Królowej w Bilczy

Zasady ogólne

§ 1

1. Zasady etyczne pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych Publicznej Szkoły Podstawowej im. św. Jadwigi Królowej w Bilczy zwane dalej „zasadami etycznymi”, wyznaczają standardy postępowania, których powinni przestrzegać pracownicy Szkoły w związku z wykonywaniem przez nich swoich obowiązków.

§ 2

1. Wykazane zasady i wartości etyczne są stosowane przez pracowników podczas wypełniania przez nich obowiązków.

§ 3

1. Wszyscy pracownicy składają oświadczenie o zapoznaniu się z zasadami etycznymi niezwłocznie po ich wejściu w życie. Oświadczenia dołącza się do akt pracowniczych.
2. Pracownik składa oświadczenie o zapoznaniu się z zasadami etycznymi niezwłocznie po zawarciu pierwszej umowy o pracę. Oświadczenie dołącza się do akt pracowniczych.

Zasady szczególne

§ 4

Zasada praworządności

1. Pracownik winien wykonywać swoje zadania z należytą starannością.
2. Pracownik działa zgodnie z zasadą praworządności, stosuje procedury wynikające z przepisów powszechnie obowiązujących oraz regulacji wewnętrznych jednostki.

3. Pracownik zwraca uwagę na to, aby decyzje dotyczące prawa lub interesów podmiotów posiadały podstawę prawną, a ich treść była zgodna z obowiązującymi przepisami prawnymi.
4. Informacje uzyskane w wyniku prowadzonych czynności pracownik wykorzystuje wyłącznie do celów służbowych.

§ 5

Zasada niedyskryminowania

1. Przy rozpatrywaniu wniosków i przy podejmowaniu decyzji pracownik zapewnia przestrzeganie zasady równego traktowania. Pojedyncze osoby znajdujące się w takiej samej sytuacji są traktowane w porównywalny sposób.
2. Pracownik powinien powstrzymać się od wszelkiego nieusprawiedliwionego i nierównego traktowania pojedynczych osób ze względu na ich narodowość, płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub wyznanie, przekonania polityczne lub inne przekonania, przynależności do mniejszości narodowej, posiadaną własność, urodzenie, inwalidztwo, wiek lub preferencje seksualne.

§ 6

Zasada współmierności

1. W toku podejmowania decyzji pracownik zapewnia, że przyjęte działania są współmierne do obranego celu.
2. Pracownik unika ograniczania praw obywateli lub nakładania na nich obciążeń, jeżeli ograniczenia te lub obciążenia byłyby niewspółmierne do celu prowadzonych działań.
3. W toku podejmowania decyzji pracownik zwraca uwagę na stosowne wyważanie spraw osób prywatnych i ogólnego interesu publicznego.

§ 7

Zakaz nadużywania uprawnień

1. Z posiadanych uprawnień pracownik może korzystać wyłącznie dla osiągnięcia celów, dla których uprawnienia te zostały powierzone.

2. Pracownik nie powinien korzystać z uprawnień dla osiągnięcia celów, dla których brak jest podstawy prawnej lub które nie mogą być uzasadnione interesem publicznym.

§ 8

Zasada bezstronności i niezależności

1. Pracownik działa bezstronnie i niezależnie i powstrzymuje się wszelkich arbitralnych działań, które mogą mieć negatywny wpływ na sytuacje pojedynczych osób, oraz od wszelkich form faworyzowania, bez względu na motywy takiego postępowania.
2. Na postępowanie pracowników nie może mieć wpływu interes osobisty lub rodzinny ani też presja polityczna. Pracownik nie może uczestniczyć w podejmowaniu decyzji, w której on lub bliski członek rodziny miałby jakikolwiek interes finansowy.

§ 9

Zasada obiektywności

1. W toku podejmowania decyzji pracownik uwzględnia wszystkie istotne czynniki i przypisuje każdemu z nich należne mu znaczenie, nie uwzględnia okoliczności niezwiązanych z daną sprawą.
2. Pracownik wykonuje zadania sumiennie i sprawnie, wykorzystując w pełni posiadaną wiedzę i doświadczenie. Swoje decyzje i ustalenia opiera na ustalonej prawdzie obiektywnej.

§ 10

Zasada uczciwości

1. Pracownik działa bezstronnie, uczciwie i rozsądnie.
2. Pracownik kieruje się interesem publicznym i nie czerpie korzyści materialnych ani osobistych z tego tytułu, a także nie działa w prywatnym interesie osób lub grup osób.

§ 11

Zasada uprzejmości

1. W swoich kontaktach z interesantami, innymi instytucjami oraz współpracownikami pracownik zachowuje się właściwie i uprzejmie. Pracownik stara się być możliwie jak najbardziej pomocny i udziela odpowiedzi na skierowane do niego pytania możliwie jak najbardziej wyczerpująco i dokładnie.
2. Jeżeli pracownik nie jest właściwy w danej sprawie, kieruje ją do pracownika właściwego.
3. W przypadku błędu naruszającego prawa lub interes pojedynczej osoby pracownik stara się skorygować negatywne skutki popełnionego przez siebie błędu w jak najwłaściwszy sposób.
4. Pracownik obowiązany jest do zachowania uprzejmości, życzliwości, lojalności w kontaktach ze zwierzchnikami, podwładnymi, współpracownikami i w kontaktach z interesantami oraz do zachowania się z godnością w miejscu pracy i poza nią.

§ 12

Zasada współodpowiedzialności

1. Pracownik nie boi się podejmowania decyzji wynikających z nich konsekwencji.
2. Relacje służbowe opierają się na współpracy, koleżeństwie, wzajemnym szacunku, pomocy oraz dzieleniu się doświadczeniem i wiedzą.
3. Pracownik swym praworządnym, uczciwym i godnym postępowaniem oraz nienaganną postawą etyczną dba o pozytywny wizerunek i prestiż szkoły.

§ 13

Odpowiedzialność

1. Pracownik zobowiązany jest przestrzegać zasad etycznych i kierować się według nich.
2. Pracownik ponosi odpowiedzialność porządkową i dyscyplinarną za naruszanie zasad etycznych.

§ 14

1. Pracownicy pedagogiczni zobowiązani są także przestrzegać **Kodeksu etyki nauczycielskiej**.

Preambuła

Kodeks Etyki Nauczycielskiej jest wezwaniem do wszystkich nauczycieli, aby w życiu i pracy zawodowej kierowali się zasadami moralnymi, prawdą i dobrem. Z powołaniem nauczyciela wiąże się nierozdzielnie rola wychowawcy. Zadaniem nauczyciela jest pobudzanie i wspieranie wszechstronnego rozwoju i doskonalenia ucznia oraz studenta jako osoby obdarzonej godnością. Jest to możliwe tylko wówczas, gdy nauczyciel w swoim postępowaniu kieruje się zasadami miłości i służby.

Od wysiłku wychowawczego nauczycieli zależy właściwe rozumienie wartości moralnych i docenianie ich wielkiej wagi w życiu każdego człowieka. Od pracy nauczycieli zależy w dużej mierze, jacy będą obywatele Rzeczypospolitej, jej siła i pomyślność.

Kodeks Etyki Nauczycielskiej oparty jest na wartościach chrześcijańskich, które są podstawowe, uniwersalne i niepodważalne.

Zasadniczym jego celem i zadaniem jest uświadomienie nauczycielom wagi moralnego wymiaru ich pracy oraz wezwanie do podjęcia pracy nad sobą, aby przywrócić zawodowi nauczyciela należny prestiż społeczny.

Kodeks Etyki Nauczycielskiej powstał z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Nauczycieli z myślą o przyszłej pracy samorządu zawodowego nauczycieli (Izb Nauczycielskich).

Przyrzeczenie nauczycielskie

Ja, nauczyciel Rzeczypospolitej Polskiej, przyrzekam rzetelnie pełnić mą powinność nauczyciela i wychowawcy, dążyć do pełni rozwoju i doskonalenia osobowego tak własnego, jak i powierzonych mi uczniów, kształcić oraz wychowywać młode pokolenia w duchu umiłowania prawdy, człowieka i Ojczyzny, zgodnie z powszechnymi zasadami dobra i sprawiedliwości, strzec godności stanu nauczycielskiego i dbać o jego dobre imię.

(Tak mi dopomóż Bóg!)

Zasady ogólne etyki nauczycielskiej

1. Nauczyciel powinien stanowić wzór osobowości prawej i szlachetnej, wrażliwej i odpowiedzialnej, o postawie otwartej na drugiego człowieka.
2. Podstawowym zadaniem nauczyciela jest troska o dobro ucznia i studenta.
3. Nauczyciel uczciwie i rzetelnie przekazuje wiedzę zgodną z prawdą.
4. Nauczyciel szanuje godność ucznia i studenta w procesie kształcenia i wychowania.
5. Nauczyciel szanuje autonomię ucznia i studenta oraz jego rodziny.
6. Nauczyciel stoi na straży realizacji chrześcijańskich wartości moralnych, uczy i wychowuje własną postawą i przykładem.
7. Nauczyciel jest tolerancyjny wobec innych przekonań religijnych i światopoglądów, respektujących ład społeczny i moralny.
8. Nauczyciel w duchu prawdy uczy zasad współżycia społecznego i miłości Ojczyzny.
9. Nauczyciel wprowadza ucznia i studenta w dziedzictwo kulturowe narodu polskiego oraz uczy poszanowania kultury innych narodów.
10. Nauczyciel wychowuje w szacunku dla każdego życia ludzkiego, we wszystkich fazach jego rozwoju, od poczęcia po naturalny kres.
11. Nauczyciel uczy kultury współżycia ze światem przyrody.
12. Nauczyciel, kierując się dobrem ucznia i studenta, wybiera odpowiednie metody, formy oraz środki nauczania i wychowania, stosuje obiektywne kryteria oceny z uwzględnieniem zasady indywidualizacji.
13. Powinnością moralną nauczyciela jest stałe podnoszenie swych kwalifikacji zawodowych.
14. Nauczyciela obowiązuje tajemnica zawodowa.

Zasady szczególne etyki nauczycielskiej

I. Nauczyciel wobec ucznia

1. Nauczyciel szanuje godność ucznia jako osoby: akceptuje go, uznaje jego prawa, rozwija samodzielność myślenia i refleksyjność oraz pozwala mu wyrażać własne poglądy.
2. Nauczyciel pamięta, że pierwszymi i głównymi wychowawcami dzieci są rodzice, szanuje ich prawa oraz wspomaga w procesie wychowania.
3. Nauczyciel troszczy się o wszechstronny i harmonijny rozwój ucznia i studenta w sferze intelektualnej, duchowej, moralnej, estetycznej, fizycznej oraz społecznej.

4. Nauczyciel traktuje indywidualnie każdego ucznia i studenta, starając się rozumieć i wspomagać jego możliwości i potrzeby. Szczególną troską otacza osoby niepełnosprawne.
5. Nauczyciel poprzez działania pedagogiczne i własną postawę wspomaga ucznia i studenta w procesie integralnego rozwoju i doskonalenia oraz czyni ich współuczestnikami i współtwórcami tego procesu.
6. Nauczyciel pobudza ucznia do odkrywania wewnętrznych źródeł jego twórczych możliwości i zdolności oraz inspiruje i pomaga w poszukiwaniu i wyborze tego, co dobre dla jego rozwoju i doskonalenia osobowego.
7. Nauczyciel wychowuje ucznia i studenta do odpowiedzialności za własne czyny i ponoszenia konsekwencji dokonanych wyborów.
8. Nauczyciel uczy zasad kultury osobistej oraz wpływa na kształtowanie postaw prorodzinnych ucznia i studenta.
9. Nauczyciel wychowuje swoich uczniów w duchu współdziałania i współżycia w grupie oraz w zespole, ucząc jednocześnie poszanowania zasad szlachetnego współzawodnictwa.
10. Stosunek nauczyciela do ucznia powinna cechować życzliwość, wyrozumiałość i cierpliwość, a jednocześnie stanowczość i konsekwencja w stosowaniu ustalonych kryteriów wymagań.
11. Nauczyciela obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu i ocenie każdego ucznia i studenta bez względu na okoliczności.
12. Nauczyciela obowiązują poprawne relacje interpersonalne z uczniami i ich rodzicami.
13. Nauczyciel nie wykorzystuje dla własnych korzyści swojej pozycji zawodowej w stosunku do uczniów i ich rodziców. Nie wolno mu stosować wobec uczniów wyzwisk, drwin, ośmieszania, kar cielesnych, szantażu lub nacisku psychicznego.
14. Jednym z zadań nauczyciela jest ukazywanie zagrożeń płynących z nałogów patologii społecznych.
15. Nauczycielowi nie wolno rozpowszechniać negatywnych informacji o uczniu i jego środowisku rodzinnym ani ujawniać powierzonych mu w zaufaniu tajemnic, z wyjątkiem sytuacji wyższej konieczności, np. gdy wymaga tego dobro ucznia lub szkoły.
16. Niedopuszczalne jest włączanie uczniów i studentów do takich protestów czy strajków, których celem byłaby obrona partykularnych interesów nauczycieli. Możliwe są jedynie publiczne wystąpienia w obronie honoru i godności własnego narodu.

II. Nauczyciel wobec pracowników oświaty

1. Nauczyciel wraz z nadzorem pedagogicznym i innymi pracownikami oświaty powinien tworzyć zespół ludzi wspomagających się w realizacji wspólnego celu, jakim jest nauczanie i wychowanie. Tworzenie grup nacisku dla obrony własnych korzyści jest niemoralne.
2. Nauczycieli powinny łączyć więzy koleżeństwa, współpracy, pedagogicznej solidarności i szlachetnego współzawodnictwa.
3. Nauczyciel doświadczony winien otoczyć opieką nauczycieli rozpoczynających pracę, służąc im radą i pomocą. Nauczyciel młodszy winien okazywać szacunek i uznanie kolegom z dłuższym stażem pracy.
4. Nauczyciel nie powinien podważać autorytetu innych nauczycieli i pracowników oświaty. Wszelkie uwagi o dostrzeżonych błędach w ich postępowaniu powinien najpierw przekazać bezpośrednio zainteresowanym.
5. Nauczyciel zobowiązany jest do nierozpowszechniania informacji z posiedzeń rad pedagogicznych.
6. Nauczyciele pełniący funkcje w nadzorze pedagogicznym zobowiązani są kierować się w swojej działalności zasadami niniejszego Kodeksu.

III. Nauczyciel wobec swoich praw i obowiązków

1. Moralnym obowiązkiem nauczyciela jest sumienne i rzetelne wykonywanie swych zadań dydaktycznych i wychowawczych.
2. Nauczyciel, mając prawo do godziwego wynagrodzenia, nie uzależnia od niego jakości swej pracy.
3. Nauczyciel kieruje się takimi samymi zasadami etycznymi zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym.
4. Nauczyciel nieustannie pracuje nad swym wszechstronnym rozwojem.
5. Nauczyciel, doceniając rangę i doniosłość swojej społecznej roli, dąży do moralnej naprawy i rozwoju narodu polskiego oraz całego społeczeństwa.
6. Nauczyciela powinna cechować wysoka kultura osobista, a zwłaszcza kultura języka ojczystego.
7. Nauczyciel ma prawo do rzetelnej, zgodnej z prawdą, obiektywnej, uzasadnionej merytorycznie oceny swojej pracy. Ujemna opinia o pracy nauczyciela nie może mieć cech zniesławienia.
8. Nauczyciel oceniany ma prawo wyboru i powołania specjalisty do komisji oceniającej jego pracę.

9. Nauczyciel ma prawo do obrony swoich praw, zadań i obowiązków oraz do sprostowania niesłusznej lub krzywdzącej go opinii.

IV. Nauczyciel wobec nauki

1. Nauczyciel, bez względu na okoliczności, ma obowiązek głoszenia i bronięcia prawdy w nauce.
2. Nauczyciel ma obowiązek przekazywania uczniom i studentom swojej wiedzy zgodnie z prawdą naukową i z własnym sumieniem.
3. Nauczyciel powinien ujawniać i prostować wszelkie błędne informacje naukowe podawane do publicznej wiadomości.
4. Nauczyciel, korzystając z cudzych dzieł, opracowań i badań powinien być w zgodzie z prawem autorskim i dobrymi obyczajami obowiązującymi w pracy naukowej.
5. Nauczyciel winien przestrzegać zasady wolności w prowadzonych badaniach naukowych oraz w głoszeniu własnych poglądów. Badania naukowe, które naruszają zasady etyczne oraz godność i życie człowieka są niemoralne i niedopuszczalne.
6. Nauczyciel zapoznający się z najnowszymi osiągnięciami w nauce powinien odnosić się do nich z umiarem, krytycyzmem oraz odpowiedzialnością, wprowadzając do swojej pracy tylko te innowacje, które służą realizacji celu, jakim jest pozytywny rozwój moralny, duchowy, intelektualny i fizyczny ucznia oraz studenta.
7. Nauczyciel powinien dzielić się zdobytym doświadczeniem i wiedzą z innymi nauczycielami.
8. Nauczyciel winien uczestniczyć w różnych formach doształcania i doskonalenia.
9. Wskazane jest, aby nauczyciel rozpowszechniał swoje osiągnięcia poprzez różne formy publikacji, przy zachowaniu swych praw autorskich. Publikacje nauczycieli powinny być obiektywne, rzetelne, nacechowane troską o dobro nauki i człowieka.
10. Nauczyciel może zdobywać stopnie awansu zawodowego i stopnie naukowe.

V. Nauczyciel a społeczeństwo

1. Nauczyciel powinien uczyć poszanowania norm współżycia społecznego i wychowywać zgodnie z nimi.
2. Nauczyciel jest zobowiązany przestrzegać i uczyć przestrzegania norm prawnych, stojących na straży dobra wspólnego.
3. Powinnością nauczyciela jest troska o dobre imię szkoły i stanu nauczycielskiego.

4. Nauczyciel powinien wspierać młodzież w podejmowaniu pozytywnych inicjatyw na rzecz społeczeństwa oraz pomagać w tworzeniu organizacji i stowarzyszeń młodzieżowych o zdrowym profilu moralnym.
5. Nauczyciel winien nawiązać współpracę z organizacjami i ruchami, które opierają swoją działalność na zasadach zgodnych z etyka chrześcijańską.
6. Obowiązkiem nauczyciela jest reagowanie na wszelkie przejawy demoralizacji i patologii społecznej oraz przeciwdziałanie im.
7. Nauczyciel powinien współtworzyć i przekazywać wiedzę o kulturze i tradycji narodowej.
8. Nauczyciel powinien brać czynny udział w życiu społecznym, samorządowym oraz upowszechniać właściwe wzorce zachowania i wychowania, w szczególności kształtować patriotyzm, wrażliwość społeczną oraz odpowiedzialność obywatelską i polityczną.
9. Obowiązkiem nauczyciela jest umacnianie poczucia odpowiedzialności i dumy z przynależności do polskiego narodu oraz wychowywanie w duchu patriotyzmu i solidarności międzyludzkiej.
10. Nauczyciel powinien wprowadzić uczniów we właściwe pojęty etos pracy – kształtować zrozumienie jej wartości i zamiłowania do niej.
11. Nauczyciel w swojej pracy nie może być podporządkowany obowiązującej w państwie ideologii.

Imię .....

Nazwisko .....

Stanowisko .....

OŚWIADCZENIE

Upředzony o odpowiedzialności porządkowej i dyscyplinarnej oświadczam, że zapoznałem/am się z *Zasadami etycznymi pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych Publicznej Szkoły Podstawowej im. św. Jadwigi Królowej w Bilczy* i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

(data)

.....

(podpis)